

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА ПРЕДМЕТ : **БИОЛОГИЈА**

РАЗРЕД: **ДЕВЕТИ**

СЕДМИЧНИ БРОЈ ЧАСОВА: **2**

ГОДИШЊИ БРОЈ ЧАСОВА: **68**

ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПРЕДМЕТА:

Општи циљ предмета

Општи циљ наставе биологије у раду са ученицима оштећеног вида је да омогући схватање важних законитости у односима који владају у природној средини и изградња позитивног става према очувању природе.

Посебни циљеви предмета

- стицање основних знања о живом свијету;
- изградња позитивног става према природи, мјесту и улози човјека у очувању природе уопште;
- истицање многољудности и проблема с тим у вези у савременом свијету;
- истицање значаја човјека као друштвеног бића;
- уз помоћ модела што потпуније обрадити састав човјечијег тијела.

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

Наставна тема

Оквирни број часова

1.	Човјек, природа и друштво	4
2.	Састав човјечијег тијела	56
3.	Породица и друштво	8

Исходи учења	Садржаји програма /Појмови	Корелација са другим наставним предметима
Тема 1: Човјек, природа и друштво (4)		
Ученик треба да : <ul style="list-style-type: none">• објасни подјелу биолошких наука;• именује проблеме који се морају ријешити: (пренасељеност, глад, ратови и др).	<ul style="list-style-type: none">• Човјек и животна средина;• Човјечанство данас.	Ликовна култура (обликовање, лијепљење) Хемија (биолошки важна органска једињења) Српски језик (садржаји из културе изражавања)
Тема 2: Састав човјечијег тијела (56)		
Ученик треба да: <ul style="list-style-type: none">• објасни грађу ћелије, ткива,	<ul style="list-style-type: none">• Ћелија- састав;• Диоба ћелије;• Ткива, органи, системи	Ликовна култура (обликовање, лијепљење, рељефни цртеж) Географија (

<p>органа;</p> <ul style="list-style-type: none"> • објасни диобу ћелија по фазама; • усвоји знања о кожи; • усвоји знања о скелету, коштаном ћелијама, костима, мишићима, нервном систему, систему чулних органа, жлијездама, органима за варење, тјелесним течностима, срцу, систему органа за размјену гасова, систему органа за излучивање, систему органа за размножавање. 	<p>органа, организам;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Систем органа коже; • Грађа коже; • Њега, заштита и болести коже; • Скелетни систем; • Коштано ћелије и коштаног ткива; • Грађа кости; • Хрскавица; • Веза између костију; • Скелет (кости главе, трупа и удова); • Мишићни систем, мишићи; • Кретање; • Нервни систем и нервна ћелија; • Кичмена мождина, мозак; • Вегетативни нервни систем; • Систем чулних органа; • Чулне ћелије; • Чула коже; • Чуло додира и чуло бола; • Чуло за топлоту и хладноћу; • Чуло мириса и укуса; • Чуло вида, грађа, функција; • Мане, болести и заштита чула вида; • Чуло слуха и равнотеже, њега и болести; • Систем жлијезда са унутрашњим лучењем; • Ендокрине жлијезде; • Повезаност ендокриног и нервног система; • Болести и могућности лијечења; • Системи органа за варење; • Болести, њега и правила личне хигијене; • Системи органа за крвоток; • Тјелесне течности- крв и лимфа; • Компоненте крви; • Појаве карактеристичне за крв; • Одбрамбене способности организма; 	<p>распрострањеност воде) Хемија (Структура супстанце, биолошки важна органска једињења, отрови) Физика (осцилације и таласи- звук, оптика)</p>
--	---	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Срце, крвни судови и лимфни судови; • Крвоток, болести, заштита, нега и прва помоћ код система за крвоток; • Систем органа за размјену гасова; • Плућно и ћелијско дисање; • Систем органа за излучивање; • Систем органа за размножавање; • Полни органи, грађа и функционисање, полне одлике; • Оплођење и трудноћа, порођај, наслеђивање пола; • Обољења и лијечење полних органа. 	
Тема 3: Породица и друштво (8)		
<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • објасни значај и улогу природе у развоју, опстанку и напретку људског друштва као и последице њеног нарушавања; • дефинише и разликује болести зависности (алкохолизам, наркоманија, пушење); • објасни разлику између човјека и прачовјека; • дефинише поријекло и еволуцију човјека. 	<ul style="list-style-type: none"> • Породица и друштво; • Болести зависности; • Алкохолизам; • Наркоманија; • Пушење; • Покољење и развој људске врсте; • Специјалне карактеристике човјека; • Човјек данас. 	<p>Хемија (органска једињења) Српски језик (садрежаји из културе изражавања)</p>

ДИДАКТИЧКА УПУТСТВА И ПРЕПОРУКЕ:

- у обради састава човјечијег тијела се користи свим доступним наставним средствима и помагалима да би дјеца оштећеног вида што боље и јасније имала представе о обрађеним наставним јединицама;
- организује посјету дерматолошкој клиници;
- посебно указати на значај хигијене за сузбијање паразитских болести;
- истаћи значај хигијене за здравље органа за дисање уопште;
- користити модел човјека и његових органа;
- посебно се задржати на болестима зависности;
- учити дјецу о значају хигијене за заштиту чула вида и слуха;
- користити моделе свих дијелова тијела као и филм, видео, слике и уџбенике;

- истаћи значај човјека као друштвеног бића;
- организовати посјету Дому здравља;
- истаћи значај хигијене руку;
- извршити посјету дерматолошкој клиници;
- користити модел костура и слике;
- истаћи значај зглобова- показати неправилно сједење и кретање;.
- објаснити правила хигијене коштаног и мишићног система;
- користити модел мозга и показати распоред сиве и бијеле масе и нервних центара;
- користити модел ока и уха- показати све дијелове;
- користити графофолије за демонстрацију слика чулног система.